

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/136/2014
Identifikačné číslo spisu:	7012200140
Dátum vydania rozhodnutia:	16.12.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:7012200140.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľky MUDr. E. Z., narodená dňa XX.XX.XXXX, bytom P., zastúpenej JUDr. Milanom Slobodníkom, advokátom, Štúrová č. 20, 040 01 Košice, proti odporkyni Sociálnej poisťovni - ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o výplatu predčasného starobného dôchodku, konajúc o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sd/12/2012-89 zo dňa 15. júla 2014, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sd/12/2012-89 zo dňa 15. júla 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 17.01.2012 v spojení s rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 03.04.2012, rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX X - I., II., III., IV., V. zo dňa 06.05.2013, rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 30.09.2013 a rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 05.12.2013.

Podľa právneho názoru krajského súdu medzi účastníkmi nebolo sporné, že navrhovateľka ako poberateľka predčasného starobného dôchodku bola ku dňu 31.12.2010 povinne dôchodkovo poistená ako zamestnanec neštátneho zdravotníckeho zariadenia na území Českej republiky a toto dôchodkové poistenie trvalo aj po 28.02.2011. Podľa názoru súdu odporkyňa správne aplikovala vo svojom rozhodnutí článok 5 písm. a), b) nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia a pri posudzovaní nároku navrhovateľky na výplatu predčasného starobného dôchodku zohľadnil podobný fakt, a to že navrhovateľka bola povinne dôchodkovo poistená ako zamestnanec ako keby sa tento fakt stal na území Slovenskej republiky. Podľa názoru krajského súdu ustanovenia zákona o sociálnom poistení je potrebné vykladať komfortne správou

Európskej únie, a preto námietka, že zákon nemá výslovné ustanovenie, že sa vzťahuje aj na tých zamestnancov, ktorí sú zamestnaní mimo územia SR, nie je podľa krajského súdu dôvodná. Aj podľa názoru krajského súdu navrhovateľka na účely nároku na výplatu predčasného starobného dôchodku bola považovaná za povinne dôchodkovo poistenú, a pretože toto dôchodkové poistenie trvalo aj po 28.02.2011, nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku jej zanikol od najmenej splátky predčasného starobného dôchodku splatnej po 28.02.2011.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že krajský súd nepovažuje za opodstatnenú ani námietku navrhovateľky, podľa ktorej je rozhodnutie odporkyne nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, pretože odporkyňa v zmenovom rozhodnutí zo dňa 03.04.2012, ktorým zmenila výrok aj odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, dostatočným spôsobom uviedla skutkové a právne dôvody, ktoré viedli k rozhodnutiu o zastavení výplaty dôchodku. Zmenové rozhodnutie spolu s rozhodnutím zo dňa 17.01.2012 tvorí jeden celok, a preto krajský súd považuje nedostatok odôvodnenia za odstránený.

S poukazom na v rozsudku citovaný nález Ústavného súdu SR krajský súd nepovažuje námietku navrhovateľky, že ide o retroaktivitu za dôvodný, vzhľadom na to, že Ústavný súd SR v tejto otázke vyslovil jednoznačný názor, že sa o retroaktivitu nejedná.

S ďalšími námietkami navrhovateľky týkajúcimi sa porovnania právnej úpravy Slovenskej republiky a Českej republiky, stanoviskami Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, sa krajský súd v rozsudku nezaoberal, pretože nesúvisia s preskúvaným rozhodnutím.

Krajský súd na záver uviedol, že navrhovateľka k rozhodnutiam, ktoré boli vydané v priebehu odvolacieho konania, nemala žiadne námietky a krajský súd po ich preskúmaní konštatoval, že boli vydané v súlade so zákonom o sociálnom poistení.

Vo včas podanom odvolaní navrhovateľka navrhla odvolaciemu súdu rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že odvolací súd zruší rozhodnutie odporkyne a vráti jej vec na ďalšie konanie. Odvolanie proti rozsudku je totožné ako odvolanie navrhovateľky zo dňa 27.11.2012.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie krajského súdu ako vecne správne potvrdil. Odporkyňa nepovažuje dôvody, ktoré uviedla navrhovateľka v odvolaní za opodstatnené. Podľa jej názoru krajský súd správne zistil skutkový stav veci, vec náležite právne posúdil, pričom nezistil nezákonnosť preskúvaného rozhodnutia odporkyne a pridržia sa svojich písomných vyjadrení zo dňa 16.04.2012, zo dňa 07.08.2012 a zo dňa 13.03.2014.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a jednomyselne dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Podľa § 250ja ods. 2 O. s. p. odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie.

V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že krajský súd verejne prerokoval vec a verejne vyhlásil rozhodnutie dňa 15.07.2014. Odvolací súd nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariadovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom.

Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 16.12.2015 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Súd v správnom

súdnicte preskúmava rozhodnutia a postupy orgánov verejnej správy predovšetkým v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe. Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je súd viazaný.

Podľa § 250l ods. 1 O. s. p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa § 250l ods. 2 O. s. p. pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

Podľa § 293cr ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. nárok na výplatu starobného dôchodku v novo určenej sume vzniká odo dňa podania žiadosti o nový výpočet tohto dôchodku najsôr od 01.01.2013.

Podľa § 69a ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. sa suma starobného dôchodku, na ktorú má poistenec nárok ku dňu dovŕšenia dôchodkového veku, zvýši o 0,5 % za každých začatých 30 dní, počas ktorých netrval nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku

Podľa § 293bt ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. ak poistenec, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok podľa zákona účinného do 31.12.2010, nedovŕši dôchodkový vek do 27.02.2011, je povinne dôchodkovo poistený ako zamestnanec alebo ako samostatne zárobkovo činná osoba k 31.12.2010 a toto dôchodkové poistenie trvá po 28.02.2011.

Podľa článku 5 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia:

ak podľa právnych predpisov príslušného členského štátu má poskytnutie dávok sociálneho zabezpečenia a iného príjmu určité právne účinky, príslušné ustanovenia takýchto právnych predpisov sa uplatňujú tiež na poskytnutie rovnocenných dávok získaných podľa právnych predpisov iného členského štátu, alebo na príjem získaný v inom členskom štáte,

ak sú podľa právnych predpisov príslušného členského štátu právne účinky prisúdené výskytom určitých faktov alebo udalostí, takýto členský štát zohľadní podobné fakty alebo udalosti, ktoré sa vyskytli v ktoromkoľvek členskom štáte, ako keby sa stali na jeho vlastnom území.

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania odvolací súd skúmal aj napadnuté rozhodnutia odporkyne.

Zo spisu krajského súdu, ako aj z pripojeného administratívneho spisu odporkyne, vyplýva, že rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 17.01.2012 odporkyňa podľa § 293bt ods. 3 a § 112 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z.z. zastavila navrhovateľke výplatu dôchodku od 12.03.2012. Rozhodnutie odporkyňa odôvodnila tým, že výplatu dôchodku zastavila z dôvodu, že navrhovateľka nespĺnila oznamovaciu povinnosť, že bola naďalej zamestnaná k 01.01.2011 a do 28.02.2011 nedosiahla dôchodkový vek.

Po podaní opravného prostriedku vydala odporkyňa dňa 03.04.2012 zmenové rozhodnutie, ktorým bolo napadnuté rozhodnutie odporcu zmenené vo výroku aj v odôvodnení. Týmto rozhodnutím bola navrhovateľke podľa § 293bt ods. 3 a ods. 6 a § 112 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 543/2010 Z.z. a podľa článku 5 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systému sociálneho zabezpečenia zastavená výplata dôchodku od 12.03.2012. Odporkyňa rozhodnutie odôvodnila tým, že navrhovateľka bola povinne dôchodkovo poistená ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba ku dňu 31.12.2010 a toto dôchodkové poistenie trvalo aj po 28.02.2011. Z uvedeného dôvodu nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku navrhovateľke zanikol od najbližšej splátky predčasného starobného dôchodku splatný po 28.02.2011.

Odporkyňa rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X - I. zo dňa 06.05.2013 podľa § 68 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. zvýšila navrhovateľke od 01.05.2010 predčasný starobný dôchodok na sumu 425,40 € mesačne a podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. a v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych

vecí a rodiny SR č. 404/2010 Z.z., ktoré ustanovuje percento zvýšenia dôchodkovej dávky od 01.01.2011, zvýšil navrhovateľke predčasný starobný dôchodok na sumu 433,10 € mesačne. Suma predčasného starobného dôchodku bola navrhovateľke zvýšená za obdobie dôchodkového poistenia získané počas poberania tohto dôchodku a v súlade s ustanovením § 68 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. bolo určené ako súčin súčtu jednej polovice osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia počas poberania predčasného starobného dôchodku alebo jeho častí a aktuálnej dôchodkovej hodnoty platnej ku dňu nasledujúcemu po zániku dôchodkového poistenia. Odporkyňa výpočet zvýšenia predčasného starobného dôchodku podrobne uviedla v dôvodoch tohto rozhodnutia.

Rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX X - II. zo dňa 06.05.2013 odporkyňa podľa § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. od 24.11.2011 uvoľnila navrhovateľke výplatu starobného dôchodku v sume 433,10 € mesačne. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že predčasný starobný dôchodok navrhovateľky je podľa § 69a ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 413/2012 Z.z. po dovŕšení dôchodkového veku starobný dôchodok, na výplatu ktorého má poistenec nárok napriek tomu, že nedošlo k zániku povinného dôchodkového poistenia. Navrhovateľka od 24.11.2011 dovŕšila dôchodkový vek a od tohto dátumu požiadala o vyplácanie starobného dôchodku podľa § 109 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z., preto jej vznikol nárok na výplatu starobného dôchodku v sume 433,10 € mesačne.

Odporkyňa rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X. - III. zo dňa 06.05.2013 podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. zvýšila navrhovateľke od 01.01.2012 starobný dôchodok na sumu 447,40 € mesačne. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že odporkyňa postupovala v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 344/2011 Z.z., ktorým sa ustanovuje percento zvýšenia dôchodkovej dávky v roku 2012.

Rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX X - IV. zo dňa 06.05.2013 bol navrhovateľke podľa § 82 a § 293ce zákona o sociálnom poistení a § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 329/2012 Z.z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty v roku 2013, zvýšený starobný dôchodok od 01.01.2013 na sumu 458,60 eur mesačne. Starobný dôchodok bol navrhovateľke zvýšený o 11,20 eur mesačne v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX X - V. zo dňa 06.05.2013 bol navrhovateľke podľa § 293cr, § 69a, § 82 a § 293ce zákona č. 461/2003 Z.z. od 04.03.2013 zvýšený starobný dôchodok na sumu 477,90 € mesačne. Rozhodnutie bolo vydané na základe žiadosti navrhovateľky o nový výpočet starobného dôchodku, pretože predčasný starobný dôchodok nebol navrhovateľke vyplácaný nepretržite od vzniku nároku na tento dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku.

Rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 30.09.2013 bol navrhovateľke od 26.08.2013 zvýšený starobný dôchodok na sumu 478,60 € mesačne podľa § 66 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z.. Suma starobného dôchodku sa navrhovateľke zvýšila za obdobie dôchodkového poistenia získané počas poberania tohto dôchodku v období od 01.06.2013 do 25.08.2013 v súlade s § 66 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z..

Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X . zo dňa 05.12.2013 odporkyňa navrhovateľke zvýšila sumu starobného dôchodku od 01.01.2014 na 487,40 € mesačne podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. a § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 329/2013 Z.z. Starobný dôchodok bol navrhovateľke v súlade s opatrením zvýšený o 8,80 € mesačne.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania podľa názoru odvolacieho súdu krajský súd správne vyhodnotil návrh navrhovateľky ako nedôvodný. Z obsahu spisu má najvyšší súd za preukázané, že medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že navrhovateľka ako poberateľka predčasného starobného dôchodku bola ku dňu 31.12.2010 povinne dôchodkovo poistená ako zamestnanec neštátneho zdravotníckeho zariadenia na území Českej republiky. Uvedené dôchodkové poistenie, podľa potvrdenia o dobe zamestnania od navrhovateľkinho zamestnávateľa, trvalo aj po 28.02.2011. Odvolací súd je

rovnakého názoru ako krajský súd, podľa ktorého, odporkyňa správne aplikovala vo svojom rozhodnutí článok 5 písm. a), písm. b) nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systému sociálneho zabezpečenia a pri posudzovaní nároku navrhovateľky na výplatu predčasného starobného dôchodku zohľadnila fakt, a to že navrhovateľka bola v tom čase povinne dôchodkovo poistená ako zamestnanec v Českej republike ako keby sa tento fakt stal na území Slovenskej republiky.

Podľa názoru odvolacieho súdu bola navrhovateľka správne považovaná na účely nároku na výplatu predčasného starobného dôchodku za povinne dôchodkovo poistenú, a z dôvodu, že toto dôchodkové poistenie trvalo aj po 28.02.2011, jej nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku zanikol od najmenej splátky predčasného starobného dôchodku splatnej po 28.02.2011 (§ 293bt ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z.)

Z dôvodu, že námietky navrhovateľky uvedené v odvolaní sú totožné ako jej námietky vytýkané počas konania, a na ktoré už krajský súd reagoval v napadnutom rozhodnutí, nepovažuje najvyšší súd za potrebné opakovaně sa k nim vyjadrovať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky má za preukázané, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že navrhovateľka k rozhodnutiam, ktoré boli vydané v priebehu odvolacieho konania, nemala žiadne námietky a po ich preskúmaní najvyšší súd konštatuje, že boli vydané v súlade so zákonom č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení.

S poukazom na uvedené najvyšší súd podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O. s. p. v spojení s § 219 ods. 1 O. s. p. napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach potvrdil ako vecne správny.

Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 246c ods.1 a § 224 ods. 1 O. s. p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, keďže navrhovateľka v konaní nemala úspech a odporkyňa nemá na ich náhradu zákonný nárok ani v prípade úspechu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.